

Излази недјељом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ
на годину 6 ф., на по год
3 ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новчића.

За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на
годину 20 франака, на по
године 10 франака, на чет-
врт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т З А П О Л И Т И К У И К Њ И Ж Е В Н О С Т .

Претплата шаље се у пла-
ћеним писмима непосредно
администрацији „Гласа Цр-
ногорца на Цетиње, а може
се и картом упутицом на
пошту у Ботор. Дописи ша-
љу се уредништву. Руко-
писи се не враћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новчића. За веће и
на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛ. ЦРНОГОРЦА“.

БЕЧ, 17 децембра. — Бесар је одликовао министре: Фалкенхајма великим крстом Леополдовим, Шенборна и Залевскога првим редом гвоздене круне, Гауча је начинио бароном, а Велсерсхајма чланом господског дома. Договори њемачких и чешких посланика почеће 4 јануара под предјед-ништвом Тафовим.

ФИРЕНЦА, 17 дец. — Позориште „Re Umberto“ уждио се прије представе и сасвим је изгорело. Мисли се да је узрок пожару гас.

БЕЧ, 18 дец. — „Politische Correspondenz“ јављају из Цариграда: Глас „Тажмс“—ов о тобожној дипломатској акцији Портиној приликом објаве бугарског зајма на бечкој борси, сматрају овдје као нов покушај њекијех кругова да се помуте одношаји Турске са државама тројног савеза. Порта сматра ту ствар као сасвим домаћу, те нема повода дипломатској акцији.

РИМ, 17 дец. — Краљевић Нашљедник полази прве половине јануара на три и по мјесеца да обиђе Грчку, Турску и скоро сав Исток.

ЛИСАБОН, 17 дец. — Царица бразилска умрла је синоћ у Опорту, веде од болести срца. — Данас је Краљ објавио свој проглас народу.

ПАРИЗ, 17 дец. — Јучер је умрло (само од инфлуенце?) 344, а то је 49 мање но дан прије.

МАДРИД, 17 дец. — Умирање је, због инфлуенце, три пута више на дан но иначе. У Барселони има 30.000 болесника.

СРИЈЕДАЦ, 18 дец. — Министар иностр. дјела, др. Странски, одговорио је на интерпелацију опозиционог пар. посланика Чачева, о признању принца Фердинанда, да је влада учинила све могуће, а није прилике да износи подробности. Истом посланику одговара на питању, зашто Румунија гради мост преко Дунава код Арад-табије, да се то не тиче бугарске владе, јер то је чисто домаћа ствар

румунска. Војни министар Муткуров одговара истом Чачеву, да се војна комисија није изјавила против пушака Манлихерових од осам милиметара. — Засједање собрања затворено је у недјељу свечано.

БИОГРАД, 18 дец. — Јучер је углављена привремена погодба између владе и представника англо-аустријске банке. По тој погодби добија банка 5,740.000 франака.

БУКУРЕШТ, 19 дец. — Сенат је примио привремену трговачку нагодбу са Француском.

ЛИСАБОН, 19 дец. — Гласови из Бразилије јављају да је тамо пуно безвлашће.

ЗЛАТНИ ПРАГ, 19 дец. — При накнадним изборима селских општина на мјесто оних посланика Нијемаца, којима су се, због недоласка у сабор, избори уништили, изабрати су по ново сви кандидати средишњег одбора њемачког.

ПАРИЗ, 19 дец. — Инфлуенца опада. Јучер умрије 342, у суботу је било 414. У Тулузи, Греноблу, Ајачу, бјесни инфлуенца.

БЕЧ, 20 дец. — Инфлуенца брзо отима мах.

КОДАЊ, 20 дец. — Инфлуенца мало опада.

ПАРИЗ, 20 дец. — Стање општег здравља иде на горе.

ТУРИН, 20 дец. — Министар морнарице рекао је у јавном говору да Италија хоће да живи у миру са свијем, чујући потребу да се посвети сасвим свом економном и друштвеном препорођају. Морамо жељети да нам брзо сване дан кад ћемо моћи олакшати народу терете.

БИОГРАД, 20 дец. — Појавила се министарска криза, због разлике у мишљењу између владе и намјесништва о преустројству државног савјета. Ријешење је одгођено до послјебожитвеног одмора.

БУДАПЕШТА, 21 дец. — Пријем либералне странке о новој години у Тисе био је импозантан. Поздрав-

ници изјављиваху приврженост стран-
кину к Тиси и тврдо уздање у будућ-
ност. У свом одговору увјераваше
Тиса да је тројни савез тврђи но игда,
ујемцавајући мир јевропских народа,
који је особито нуждан мађарском
народу. Рече да ће остати на своме
мјесту, докле гођ буде имао повјерење
владаца и већине сабора.

РИМ, 21 дец. — Јучер су Краљ,
Краљица и Краљевић Нашљедник при-
мили депутације парламента. Краљ рече,
како му је мило што ова година по-
чиње још љепшим знамењем но лањска,
јер никад није била толико тврда воља
свијех народа да се одржи мир. Мило
му је што парламенат помаже владу у
савлађивању тешкоћа, а у интересу
мира.

БЕРЛИН, 21 дец. — Јучер је
изгорло један дио краљ. дворца у Ва-
кену. Принцеса Клементина (мајка пр.
Фердинанда?) једва се снашла.

БЕЧ, 21 дец. — Обавијештени
финансијски кругови увјеравају, да се
преговори о српском зајму воде с
једном француском банком и да ће се
брзо свршити. У синдикату има и
Нијемаца и Аустријанаца, којима је
стало до тога ради свог удјела у
пређашњим заговима Србије. Србија
ће узјамит 26 милијона, поминалних.
Тим ће се намирити и накнада фран-
цуском друштву за српске жељезнице,
на англо-аустр. банци за сд.

ПЕТРОГРАД, 22 дец. — „Но-
воје вријеме“ говореће о езекуцији Па-
вела. Рад ће познати бити при-
јестопица. Пана зна да нигдје у Је-
вропи неће више моћи бити земни
владалац. — Царски Двор долази брзо
амо и провешће овдје до поста.

БИОГРАД, 22 дец. — Скупшти-
на је коначно примила буџет, гласањем
поименице, за тим и погодбу са фран-
цуским друштвом за срп. жељезнице,
Спасић је поднио довољно помогнути
приједлог да се суди бившем министру
финансије М. Ракићу. Скупштина се
одгодила до по Васиљеву-дне.

БЕРЛИН, 22 дец. — Цар је чес-
титао Бисмарку на нову годину. Цар
хвали Бога што је могао не само очу-

вати мир, но се умножит јемства одр-
жању мира. Завршујући жели, да му
Бог сачува још много година окуша-
ног савјетника Бисмарка.

БУКУРЕШТ, 21 дец. — Камара
је примила одговор на Краљев поздрав,
са 99 против 64 гласа.

РИМ, 22 дец. — Цар Вилхелм II.
и Краљ Умберто честитали су један
другом срдачно нову годину. Исто
Бисмарк и Криспи, наглашујући и јед-
ан и други заједничку потребу мира
и сложни рад на одржању мира.

БИОГРАД, 23 дец. — Углављена
је преходна погодба са синдикатом
Хоскијера (?) и српском народном бан-
ком о новом државном зајму од 26
милијона и 600.000 франака, намије-
њених на откуп жељезничке војње и
нових жељезничких дограда и попра-
вака. Погодба ће важити чим је скуп-
штина потврди.

БУКУРЕШТ, 23 дец. — При-
мајући изасланство камаре с адресом
изјавио је Краљ своју радост што ка-
мара помаже владу. Само присна сло-
га законодавног тијела и владе може
свладати сметње и ујемчити будућ-
ност.

ПЕТРОГРАД, 23 дец. — „Jour-
nal de St. Pétersbourg“ кори францу-
ске новине, које су измислиле болест
високе личности, па још објавиле и
лажне булетине. То је, вели, грд-
но. Исти лист пориче глас, као да
окружница управе и руских пошта,
која наређује француске адресе на
загранична писма, има непријатељски
смјер против Њемачке. То је само
управна наредба која се оснива на
уговорима са државама, којима народни
језик није француски.

МАДРИД, 23 дец. — Цијело је
министарство подијело оставку.

РИМ, 23 дец. — Краљ је јутрос
пао с коња, но остао је сасвим здрав.

Христос се роди!

Још прије него данашњи број
„Гласа Црногорца“ већем дијелу на-

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“

Књазу Нашљеднику

ДАНИЛУ-АЛЕКСАНДРУ

на имен-дан 1889.

Од сињег мора на до Дунава
Господу благом диже се слава!
Што Те је тако свијетла дао
Те си међ Српством ка' звјезда стао.

Премило Српство рад Те гледа!
И хоће поздрав Теби да преда;
У коме ове ријечи стоје:
„За здравље Књаже младости Твоје!“

Усклик се ори са сваког краја:
„За здравље Књаже Твојега сјаја!
И оне наде што Српство има:
Да ћеш ка' Т' Отац бит душманца

И да ћеш љубит истину — правду!
И неуморан бити у раду!
И све то да ћеш штоват високо
Као Твој Отац поносни соко!“

Радоје Црногорац.

НЕШТО ИЗ СРПСКИХ НАРОДНИХ ПЈЕСАМА.

У овогодишњем 50-ом бр. овога
листа казао сам које су пјесме Глави-
ћа збирке народних пјесама варијан-
ти пјесама у II-ој књизи Вуковој, I-ој
II-ој Николића и т. д. Али још ни-
јесам све свршио о овој убавој Гла-
вића збирци.

Уредништво „Нове Зете“ — као
што сам већ у поменутом броју овога
листа казао — приказало нам је у
свом VIII-ом свеску дотичну збирку
Главића и цитирало њеке њене пјесме,
као варијанте пјесама у II-ој књизи
Вуковој, — пропустивши напоменути,
да се у II-ој књизи Вуковој, стр. 242,
налази мјесна, која и у збирци Глави-
ћа' стр. 55;* у првој књизи натпис
је пјесми Девојка надмудрила
Марка, а у другој Sirota Djevojka.
Обадвије су скоро истога садр-

*) И ја сам то исто пропустио напо-
менути у поменутом броју „Гл. Црногорца“
за то, што сам се држао само натписа
пјесама, т. ј. тражио сам не љу ли ваши
пјесму с натписом Сирота девојка;
а пошто не нађох таква натписа ни у
једној збирци, даде ми се нешто погледати
на пјесму Девојка надмудрила
Марка; и нијесам се преварио — што
сам тражио, и нашао сам В. Р.

жаја, наравно са њеком разликом у
техничкој изради, као што то обично
бива, кад њеку пјесму од двојице слу-
шамо. Сравнијући ове двије пјесме,
у Вуковој збирци много је боља него
у збирци Главића — природнија и у-
глављенија; види се да је потекла из
уста правог српског народног пјесника;
а ова друга да је по првој спјевана,
или боље — награђена у новијем добу
народне појезије. — Навешћу само
почетке обадвију пјесама, па ће вам
онда бити јаснија разлика у техничкој
изради цијеле пјесме. Н. п. у Вуковој:
„Сиротује сирота девојка: — Каде
руча она не вечера, — Кад састави
ручак и вечеру, — Онда јој је руха
недостало; — Ал' је за то добре среће
била: — Испроси је Краљевић Марко,
— А преспоси војевода Јанко, —
Претен дао Уступчићу Павле“ и т. д.
а у Главића: „Јадикuje sirota djevojka,
— Јадикuje i fugu tuguje — I sastav-
lja ručak i večeru, — Ako ruča ona
ne večera, — Kad večera a ona ne
ruča. — Zaprose je tri glavne delije,
— Tri delije do tri poglavice: —
Najprvo je Kraljeviću Marko“ и т. д.;
само, мјесто Уступчићу Павле,
стоји Ustrušiću Pavle. Још ми је кон-
статовати, да је у овој пјесми 77
стихова више него у Вуковој.

Четврта и пета пјесма у збирци
Главића, стр. 44 та, скоро су истога
садржаја; првој је натпис Janko Si-
binjanin i vila, а другој Janko
Sibinjanin i jezerkinja vila;
а сво у чему се састоји оно скоро:
у првој Јанка вила зове на играште;
а по што јој се он испричава, да не
може, да је остарно и јуначке игре
оставио, него да ће јој послати
свога Секула, који може добро
поиграати, — вила се срди на Јанка
и пријети му, оствара пријетњу, остаје
побијеђена, измирује почињену штету,
братими се с Јанком и т. д., као и у
другој пјесми, која почиње овако:
Јанко куши дружбу и с њом иде на
Пољице, гдје виле шетају; пуштају
коње по Пољицу а дружбу по пољу,
а сам разанише свој шатор на играш-
ту, гдје виле играју. За тим — као
и у првој пјесми — долази вила (само
што је овдје језеркиња) и гони Јанка
са свога играшта с пријетњом: не
поће ли, да ће му које нобољети,
људе постријељати и т. д. све, као и
у првој пјесми. — Обједвије се са
свим подударују с пјесмом у збирци
Петрановића („Српске нар. пјесме из
Босне и Херцеговине. На свијет издало
Српско учено друштво. У Био-
граду, у државној штампарији 1867“)

шијех поштованијех читатеља до руку дође, заориће се с Ловћена до Неве и од Неве к Ловћену у накрет — по чамши од нашег Узвишеног Владичког Дома и сјајнијех Дворова Цара Государа, до пошљедње колибице у којој наш народ живи — из 120 милиона словенско-православнијех грла: **Христос се роди!**

Овај усклик није нов, стар је колико му је и извор стар из којег је протекао; а за нас Србе у Црној Гори од великог је значаја, јер нас потјеђа на ону свијетлу вартоломејску ноћ, прослављену за све вјекове у „Горском Вијенцу“. Душа нам се милином пуни изговарајући ове ријечи; поздрав је овај пун значаја и пун поноса за хришћанство, јер гдје је гођ допирао свуда је луча свијетле пресвјете и поретка допирала. У голој сиротињи као и у најсјајнијим дворовима, овај је поздрав у најдрљим данима улијавао утјеху; кријени је пострадале, а потлачене је снажио; очајничку малаксалост соколио је на нова издашња прегнућа. Велики је ово поздрав, као што је био велик и замашан онај тренутак у ком се први пут чамши пародима у тами појавило свијетло правде и истине рођенством Бого-човјека — **Христос се роди!**

Божићна звијезда рођенством Христа Бога, није само на истоку над малијем Витлејемом засјала, него је она као луча нове слободне мисли и снагица мира и љубави, те *резгре науке Христове*, у предзорије овог свечаног дана, са небеснијех висина огласила биједном човјечанству у низини, да ће са рођенством Бого-човјека засјати свјетлост рајске слободне цијелом човјечанском роду — **Христос се роди!**

И као што је дан рођенства Христовога растргао окове цијеломе човјечанству и отворио извор, из којег човјек може по милој вољи присти све врлине што га красе и упућују на љубав к ближњему своме, овај ће исти дан, ако Бог да, улићи нове снаге нашем патристичком народу, који је знао и у горим мукама показати се оно што је — *јунак!* А сама помисао да је наш народ у најтежим мукама знао подићи главу, учвршћује у нами живу наду, да ће и данашње своје незгоде знати савладати, тим још више, јер имамо *Онога*, који ће нас подићи да не пострадамо и предводити путем којим ћемо стићи онамо, гдје ћемо моћи пунијем срцем из дна душе ускликнути: **Христос се роди, Српству на спас!**

Кадно је отрагу двијести година љута сила завладала и пристисла добар дио Јевропе: жарећ и палећ све што је пред собом находила, што је Српству слободна остајало? Пошљедни трачак српског малог крсташ барја

чића једва се је лепршао над недогледним пешинама поноситег Ловћена; и то бјеше све! А Бог би знао били се и ови пошљедни трачак српског обиљежја био сачувао, да у добри час Свевишњи Творац овом патристичком народу није дао младог владика, Данила Петровића, оснивача данас сретно владајуће династије *Петровић-Његуш*. Он нам је последије Косова први Божић ославио. И ово бјеше онај свијетли Божић, који је Црну Гору, „во вџки вџковћ“ очистио: „Од невјерна домаћега врага“. На Бадњу вечер оног Божића стари Игуман Стефан појао је: „Нема дана без очнога вида, нити праве славе без Божића“. Оно бјеше Божић, који је убавој Црној Гори сјајну побједу доноси и очистио земљу од некрети источне и западне, зато је млади владика оног јутра, онога Божића, анђеоскијем гласом запојао: **Слава на висини Богу, а на земљи мир!**

Послије оног Божића, још је много свијетлијех Божића и сјајнијех побједа Црна Гора ославила. Хоћемо ли општи српски Божић дочекати, овај Божић, који ће бити претеча општој српској слободи и народно српском васкрсењу? — **Надајмо се!**

У тој нади, у тој живој жељи, прије свега и свакога, са ове наше бијеле пољане снијетом покривене, свим срцем честитамо нашем Свијетлом и Узвишеном Књазу и Господару и васпијелом Владичком Дому: *Мир Божији, јер се Христос роди!* И свему православном, и свему словенском народу сретно и весело свануло Рођенство Христово. Затим овај поздрав, пред значајнијем сјутрашњим празником, шаљемо свој нашој браћи широм бијелог свијета: **Христос се роди!**

ДО ПИСИ.

(М. Ј.) Црница, 13 децембра — Јутром рано овог дана обдетио је црнички нахију тужни глас о смрти црногорског посланика у Цариграду — Митра Петрова Пламенца. Да тај глас догре у сваком селу црничком, доста је било, што је он на вече реченога дана стагао на Вир-Пазар, па већ није се требало обичних поклицара да га пренесе у поједина црничка села. Од ринога јутра па до поподне могли сте виђет, же из сваког села врве редови момака и жена црничких, хитајући кући Пламенчевој, да проредату и пролију вруће сузе и да се плачем и тугом — удруже с родитељима и рођацима младога Пламенца; таким начином несрећа, која је постигла кућу Пламенчеву постала је општа несрећа цијеле Црнице.

Аох, ридавије и сузе над сликом, ођелом и орденима младога Митра П. Пламенца, видио се у цијелом скупљеном црничком народу тако, да не можете разликовати, ко је ближи а ко даљи по родству пријатељству, или жешије рећи по јадиковању над тијем

А ако тебе најем, милена! Пасти ћу махом пред тва кољена, и т. д. Очевидно је, да је ово иста пјесма, па теком времена да се окрјала онако, како је коме затребовала.

У кратко о пјесмама ове збирке — по мом мњењу — боље би било, да су за вагда остале не штампане. Шта у њима имате, — не велим да похвалите, већ, — да вас у неколико позабави? — Запета, као да слушамо одговор: ништа! — Шта је највриједније у овој књизи? — Осакаћени варијанти пјесама у туђим збиркама. — До душе, има неколико пјесама (из рукописа, и, сјеванијех од Влака Обуљена) мало бољега садржаја, него ли су пјесме Јанка Милиновића; али ипак ова збирка није заслуживала онакову апотеозу са стране уредништва „Нове Зете“. — Ко је читао „Безазелна нисма“ у „Јавору“ г. 1887, на стр 717, 718 и 719 од Иларијона Кртамесића о пјесмама Јанка Милиновића, тај ће увидјети од какве су вриједности поменуће пјесме из рукописа, и, Влака Обуљена — барем судећи по мојијем ријечима „мало бољега садржаја, него ли су пјесме Јанка Милиновића“.

Љубимцем народа црничкога. То је било необично тако, да сличнога покајања не памте ни старији црничани.

Не треба мислит да се та жалост показивала тек по нагону и без свијести. На сваком кораку посред те плачне масе народа могли сте чути набројање врлина Митра Пламенца, који тек што бијаше почео живјет. Свакојем је црничанину било јасно, да је Митар син особито добрих родитеља и представитељ заслужне, уважаване и свијега црничанима љубљене куће Пламенчеве, но сузе и жаљење није изазивало то, већ личне заслуге Митра Пламенца. И у овој прилици могло се виђет, да су црничани свјесни црногорски грађани. Сви су они знали, да је Митар био питомца књажевства црногорског, васпитаник велике и брацке Русије же је добио више образовање; сви су знали да је Митар завршио своје више образовање, које је у Русији добио, у Француској у Паризу, же се је осеособио да може не само у Црној Гори заузет повјежење, вишу дужност и службу у државу, него и изван у иностранству: да је способен заступати црногорске интересе пред цариградском и другим јевропејским владама.

По поврх свега, све заслуге и добре прилике, у којима се он налазио, нијесу му сметале, да се он покаже брат и пријатељ у свакој прилици свакојем Црничанину, од највишег сиромаша до најзнатијег и најбогатијег саплеменика. А, разумије се, тај „такт“ којим се је Митар руководио у својим односима за вријеме свог повременог бављења у средини Црничана није без значаја. Као у опште Црногорци, и Црничани су се досе научили виђет у својем главару старјешини — истога друга и брата, који изван оних сати кад им суди или их предводи на какво дјело дијели са њима зло и добро равноправно — без сваке претеније на старешинство. Такве особине других старешина црничких — Митар је показивао сваком даном приликом у својој личности — у највећој мјери. Та начин понашања, којим су знатни Митрови предци умјели омилит себе пред црничанима, он је тај начин понашања умјио здружит са својим васпитањем и образовањем, а то је било доста, да се Митар подигне у очима Црничана по љубави над својим знатним предцима и над осталим виђеним Црничанима: као ни у једном црничком момку у Митру је слично било образовање са благородством. „Ми можемо говоре ови, подивит момака који ће са успјехом свршити школе у Русију и у Француску, и осеособит се да у службу замјени Митра њо згоднога и благороднога, кзб Митра, коме је љенота и доброта била у „армонију“ са благородством и знањем, ми се не надамо подивит.“

Ево вам, у кратко, узрока, којим су се руководиле гомиле црничког народа, проливајући у уторак вруће сузе и дубоко издишући пред кућом Пламенчевом.

Дубровник, 15. децембра. — Овдје се од дуже времена бави Његова Свјетлост Књаза Петар Карађорђевић са Књагињом Зорком и са свом својом свијетлом породицом. Књаз Петар је дао у парохиналној цркви „Благовјештенија“ заупокојну службу са парастосом своме брату блаженопочившем Књазу Ђорђу Карађорђевићу у 12. децембра као на дан жалосне успомене, кад је

Још ми је нешто загонетно о овој убавој Балдовој збирци; а то је, што на корицама стоји написано: Народне пјесме — Какве народне пјесме?... Јесу ли дакле пјесме „Мухамедоваца“, или хрватске? — Пардон! у мало не заборавих, да су већином варијанти пјесама у туђијем збиркама; и, да „сабирач“ овијех пјесама вели у почетку књиге: „Да пристанем ђелји gosp. Dragutina Pretnera, а у прilog Narodnijem Pjesmama, što 'no ih lanjske godine ustupih Hrvatskoj Matici. šaljem u svijet ovu malenu kitu kasnije upaljetkovanu u neiscrimome gaju našega naroda.“

Ја бих посавјетовао књижару Претнера, да се окане штампања оваквијех Narodnijeh Pjesama, или, ако се у овоме послу не разумије, нека се обрати на вјештака — на вјешта познаваоца народнијех умотворина, прије него почне ствар штампати. Уздиједали и даље овако, имаће доста хасне читаоци народних умотворина из Претнера Народне библиотеке!...

Ко мисли да прегоним, нека прелена поменуће збирку Главића, паће ми заиста довикнути: мало си ка за о, — треба о си више!

У Херцеговини 13 децембра 1889.

Велико Радојевић.

К. Ђорђе преминуо у Дубровачкој Луци прошле године.

На 12. децембра у уторак у 10 часова држата је заупокојна литургија, — коју је одслужио парох Дубровачки Г. Јован Буђин, а последије службе држате је у истој цркви и парастос уз присутност многобројнога народа православног и католичкога, који желијаху одати достојно поштовање драгоме праху вриједног унука бесмртнога Карађорђа. При томе чинодјејствовашу г. парох Јован Буђин, Катихета Стјепан Мрђен, Свештеник и учитељ г. Никола Киријак и ођвен бабеша се протођакон Г. Филип Радичевић са Цетиња.

У цркви је био подигнут величанствени „обелиск“ на уздигнутом четворуголном степеницама, а по врху му уздижаше се дугуљаста заострљена пирамида о којој висаху многобројни лаврови, јелови и борови вијенци. На четири стране овога величанственога споменика уз све степенице бијаху постављени многобројни питари у којима се постепено подизаху зелени китњаста борићи који допираху врховима до саме заострљасте високе пирамиде. На црквеној сализи гдје бијаше обелиск подигнут, постављени бијаху многобројни воштани торци, које све издаваше једну врло величанствену тужну успомену према потомку великога имена. На чело истога споменика бијаше намолован грб витешке династије Карађорђевића у духу великога пјесника Његоша:

„Диче народ крети земљу
И варварске ланце сруши“

те на црвеном пољу испод књажеве круне са порфиром, поред убојних топова и кошаља на којима су с једне и друге стране позадијеване заставе, као неко крваво поље те изгледаше, на којему стоје два Србијанца у народно одијело држећи убојна кошаља у рукама, а по дну ових символничких знакова, траци грба стојаху латинским словима ријеч Eluktabor. Све то православна ођфина изрази из срдачнога нијетета према унуку великога Карађорђа.

Служби и парастосу покојнога Књаза Ђорђа Карађорђевића присуствовали су, уз многобројни народ: Његова Свјетлост Књаз Петар Карађорђевић и Њена Свјетлост Књагиња Зорка.

Како смо извјештени јуче су отпутовали Његова Свјетлост Књаз Петар и Њезина Свјетлост Књагиња Зорка са свијетлом породицом лођовим парабродом под Бар, гдје ће цијелу зиму у питоми црногорско приморје провесте. —

Један Дубровчанин.

(К. Д.) Оцињ 18 децембра. — У добри ми час и Божић дође — сиромашу као и богату! Много је сиромаша по свијету, којој је цркви Божић од чистога понећелника. У нас вала Бог тако није, јер имамо људи, који се неће на Божић омрсити а да не омрсе и свога брата сиромаша, који је у нужди и невољи, па очекује помоћ од Србина, коме је Бог дао, да може да поможе, а ни српско му племенито срце другчије не може. Куку без људи! — вели се у народу; е па кад је тако — нама благо! — У ово десетак година — Богу да је за славу! — далеко је наш Оцињ у напредак отишао, не само у грађевинама и грађанском миру и поретку — по и у људима. Уз ријеткога човјека и Војводу, чија памет, срце и љубав и подгоше Оцињ до лијепа угледа; и уз биране људе, које је наш Витешки Господар ође населио и окућно — Бог нас и Госпо-

НА БАДЊАК.

(Фантазија).

Непрегледна равнина, снијетом покривена...

Као јато врана при се на бијеломе снијету неколико тропних кућа, сламом покривених. Руско је село.

Дан је тих и миран. Цијело небо прекрили бијели облаци, и куд год сврнеш оком, свуд је само бијелина и опет бијелина. Само постранце крај села, на двије врте, зелени се мала оморикова шумица својим вјечним, скоро црним зеленилом. У широјој стени не чујеш ни дашка. Свуд је свечана тишина, као да навијешта тајну радост, која ће развеселити добре људе на земљи.

У селу само кадицад кукуријекне цјетао, лаје псето, звекне звонце на тројки. Спремају се православни хришћани, да пођу на вечерњу у ближње и много веће село. Изисао и Јефим Тарасић пјешиче, оставио код куће петоро дјече и жену. Неће далеко. Иде у оморикова шумицу, да исијече јелку (божићно дрвце). Иде, пјева и Богу се моли.

Дошао до шуме и сврнуо с утрвене цесте. Кад тамо, види трагове људских ногу: неко је већ прије њега у шуми залазио. Не мари Јефим, лулу пуши и своју сјекирицу у десној руци држи.

Иде Јефим, иде, па на једном стану. Већ је скоро у средини шуме. Слуша и слуша: чини му се, да неко чудно издаса-

стр. 386, Сибињанин Јанко с вилем, — прем да јој је друга сродница од прве.

Двадесета пјесма у збирци Главића, стр. 123, са натписом: *Z bogom na rastanku s Maricom.* — варијанат је пјесме у „Великој илустрованој лири“, стр. 247. Н. пр. у збирци Главића:

Z bogom! Marice, idem daleko,
Zelim te vidjet' na moje oko!
Z bogom! Marice, ti si moj sokó,
Za ljubav tvoju ja bih proplakó!
Nemoj me, mlada, tako moriti,
Niti od mene pogled skloniti!

Мало подаље:

Z bogom! Marice, slatki rajú moj,
Za što mi kratki e'jeli pogled tvoј?
Z bogom! Marice, e'uj mi srea glas:
Ti si mi dušo, mog života spas.
Ako bi pošla sinjem moru tam,
Ja ću te tražiti e'jeli noć i dan;
A kad te nadjem, moja milena,
Ma hom ću pasti pred tvá koljena, и т. д.

А у „Великој Илустрованој Лири“:

Анчице, мила, слатки рају мој!
За што ми кратки е'јели поглед твој?
Немој ме, немој, млада морити,
Нити се мени, тужном, клонити.
Анђелче мило, чуј ми срца глас,
Ти, душо моја — мога жића снас!

Ако с' отишла к сињем мору там,
Ја ћу те, душо, тражити ноћ и дан,

Претплату на „СРПСКИ ГЛАС“ треба шљати Администрацији листа у Задар; а за Крајевину Србију прима претплате Књижарница Велимира Валожића у Биограду.

„Администрација Српскога Гласа“.

ПОЗИВ.

Потписана Управа част има позвати поштовано становништво овога мјеста, да би се почетком наступајуће нове године извољело уписати у чланство **Цетињске Читаонице**.

Како је за идућу годину чланарина обављена на 10 фиорина годишње, то се позвано надамо, да ће се сада уписати за чланове и они, који су и до сада имали добре воље за то, али им средства нијесу допуштала да приступе друштву.

Од старијих чланова, као опробаних пријатеља Читаонице, не можемо друго ни очекивати, него да ће поново засвједочити љубав своју према овом просвјетном заводу нашега мјеста.

Нови чланови нека се изволе уписати код г. г. **П. А. Ровинског** и **М. Банића**, који су од управног одбора Читаонице на то одређени.

Цетиње, 23. Децембра 1889.

Управа
Читаонице Цетињске.

ОГЛАС.

ТРАЖИ СЕ послужитељ за Читаоницу Цетињску. Плата му је: 10 фиор а. вр. мјесечно.

Управа Читаонице.

1—3

ОГЛАС.

ДВИЈЕ ПЕТИ, порцуланске, бијеле, врло fine, шведског строја, једна велика друга мања, обје врло zgodне за приватне станове, има Читаоница Цетињска на продају.

Ко их жели купити, нека се пријави потписаној Управи.

Управа
Цетињске Читаонице.

ДУШАН

ТРАГЕДИЈА У 5 ЧИНОВА
од Милоша Цвјетића

Изашла је у Биограду овога мјесеца и већ је стигла у потписату књижару да се може купити за ф. 1. а. в. (Дивни и величанствени разговор Божићним празницима.)

Цетиње 23 децембра

Књижара М. Иванишевића.

ОБЈАВА.

Број 1148

Министарство Финанције даваће се на лицитацију на дан **15-га фебруара 1890.**

Контрат ће се дати ономе, који се за најнижу цијену обавезе набављати се из иностранства и предавати је у државне магацине: на Плавницу, Ријеку и Вир. — Контрат ће се учинити за осам милиона килограма (да се предају у тецају времена које ће означит при лицитацији канцеларија Финанције.)

Влада књажевска тражиће од подумача, 1000 наполеона кауције, у готовом новцу, или шест стотина хиљада килограма соли као депозита у магацин. —

Они, који би жељели лиценцирати морају се на горе означени дан пријавити у канцеларији министарства Финанције, гдје ће се држати лицитација.

Цетиње, 15. Децембра
1889. године.

Канцеларија
Министарства Финанције.

ОГЛАСИ.

ЈЕФТИНЕ, ЛИЈЕПЕ И ОДАБРАНЕ
КАРОЦЕ

по 170 фиорина а. вр. и скупије. Лака кола, Фајетони (Mylord), батари и затворена кола, као и мртвачка кола налазе се вазда готова у највишем избору. Цијеновници шаљу се бесплатно.

ЈОСИФ БОГДАН

фабрикант кола у Будапешти.
Фабрика: Pfauenring № 10—12
Стовариште: Museumring № 10—19
i Pfauenring № 7. —
(4—10)

GRANDS MAGASINS DU
Printemps
NOUVEAUTÉS

Demander

Le catalogue général illustré renfermant 580 gravures (modèles inédits) pour la SAISON d'Hiver, dont l'envoi est fait gratis et franco contre demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Co
PARIS

Sont également envoyés franco les échantillons de tous les tissus composant les immenses assortiments du **PRINTemps**, mais bien spécifier les genres et prix.

Expéditions dans tous les Pays du Monde
Le catalogue indique les conditions pour l'envoi franco de port et de douane.

Interprètes dans toutes les Langues
à la disposition des personnes qui désirent visiter les Magasins.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Дванајестом свеском **Нова Зета** завршује прву годину свога живота. Кад се сјетимо, да су сви почетци мучни, онда морамо бити задовољни и ми и наши читаоци са првом годином овога листа.

Ми морамо признати, да се нијесмо надали толикоме одзиву у народу српскоме. Ми смо први број печатали у 300 истисака; али смо одма морали к овијема још 4 стотине печатати; и ми данас већ немамо него само по који истисак од појединијех свезака. Дакле што се тиче читалачке публике српске како у држави нашој тако изван државе, ми морамо бити задовољни.

Али морамо такође признати, да смо се надали бољему одзиву међу познатијем српским књижевницима. У лањском позиву на претплату изразили смо особито наду: „да ће „Н. Зета“ у Поморје шљати по који прилог кад и кад и наши књижевници из Подунавља, што би „Н. Зета“ радо доносила баш ради веће српске узамности и јединства књижевнога;“ — и ми се не можемо позалити помоћу са те стране.

Мјесто познатијех имена међу сарадницима Н. Зете налазе се имена са свијем новијех у књижевности; а то је баш и био главни задатак овога листа, до отвори књижевно поље и на овијем крајевима Српства, па да ту изазиве нове силе, да се вјешбају и на озбиљнији рад спремају. И с те стране ми можемо бити задовољни.

Па и наши читаоци ка да су с Н. „Зетом“ до сад задовољни; а радићемо, да их задовољимо и током друге године, те их уљудно позивљемо, да понове претплату на вријеме, да се знамо владати, у колико истисака да штампамо прву свеску.

У исто доба молимо пријатеље Н. Зете, да у својој околини настоје прибавити јој по којег новог претплатника; јер кад би се повисио број тим би се и важност листа повисила.

„Нова Зета“ ће излазити у мјесечнијем свескама као и до сада, а цијена јој такође остаје:

За државу на цијелу годину ф. 2.

Изван државе „ „ ф. 3.

Новци из државе нека се упућују Уредништву; из Србије књижарници В. Валожића у Биограду; а из свијех осталијех крајева г. Перу Рамадановићу, прилог. књаж. агенту у Котору.

Молимо све српске и хрватске листове, да овај позив прештапају.

Цетиње 15 Децембра 1889.

Уредништво „Н. Зета“.

ОБЈАВА.

Обративши се потписаноме, могу се добити од сваке врсте печати од каучука и од бакра изрезани за канцеларије, школе и трговце и т. д. и т. д., као такође и коверте са насловом

за писма, посјетне карте и т. д. и т. д.
Цетиње, 2 децембра 1889.

КАРЛО ЂИЉЕН.

Господа поручитељи умољвају се лијепо да одмах са поруџбином уложје готов новац, ако желе да им поруџбина одмах приспије.

ОГЛАСИ.

!!! АКО ХОЋЕТЕ!!!

добро и јефтино пазарити, наручите брзо за мушке:

Једно цијело одијело од стое, фино, нов начин (капут, прелук и гаће) добро рађено, приђе за фиор. 18 —, сад за ф. 10 —.

Исто одијело, прве врсте, приђе фиор. 22. —, сад ф. 14. —.

Исто одијело, особите врсте, приђе фиор. 30. —, сад ф. 18. —.

За дјетиће од 8—16 година.

Цијело одијело од стое, фино, одабрана кроја (капут, прелук и гаће) приђе ф. 15. —, сад ф. 8. —.

Исто одијело, прве врсте, приђе фиор. 22. —, сад ф. 12. —.

За дјецу од 2—10 год.

Цијело одијело, најфиније опреме, приђе фиор. 7.50., сад фиор. 3.80.

Исто одијело, прве врсте, приђе ф. 12. —, сад ф. 5.50

Исто одијело, особите врсте, приђе ф. 18. —, сад ф. 8. —.

При наруџбинама молимо да се мотри на ово:

При одијелима за одрасле молимо назначити тачно у сантиметрима ширину груди и дужину крока, а за дјетиће и дјецу доба живота. Шаље се одмах тек се пошље новац, или на исплату на пошти (ривалу).

Особита напомена: Сва поменути роба најбоље је врсте и продаје се по ту нечувано малу цијену само ради превелике стоварене отовине.

KLEIN'S

Internationales Waaren-Exporthaus
Wien, I., Kohlmessergasse 7.

Што се не би свидјело купцу, измијениће се другим, или ће се врати новац.

(12—25)

!!! СВАКО!!!

!! УШТЕДИ 100 НА 100 !!

АКО НАРУЧИ ОВЕ СТВАРИ:

Цијеле гаће (чакшире) од стое, инглеске, (сваке мјере), приђе ф. 4. —, сад ф. 1.55.

Цијеле гаће од стое (сваке мјере) прве врсте, приђе ф. 4.80, сад ф. 1.95.

Цијеле гаће од стое (сваке мј.) особите врсте, приђе ф. 6. —, сад ф. 2.80.

Дјечја одијела за праће, од 2—10 год., праве боје по фиор. 1.30, 1.50, 1.80 до 2.20.

Гаће за праће, пртене, за радине сваког посла од 90 новч. до ф. 1.80.

Дјечја хаљиница, одабран прибор, фина до 6 год., приђе ф. 2., сад 90 н.

Дјечја хаљиница, одабран прибор, од најфинија кретопа, до 6 година, приђе ф. 3. —, сад ф. 1.10.

Женске кошуље везене, од постава обичног, приђе ф. 1.50, сад 80 н.

Женске кошуље везене, од фина постава, приђе ф. 2.20, сад ф. 1.10.

Женске кошуље од шифона, врло фино везене, приђе ф. 2.10, сад ф. 1.20.

Радничке кошуље, најтеже врсте у све боје по 80 новч., 90 новч., ф. 1. —, ф. 1.10.

Стофа за целокупно пројетње или јетње одијело у све боје за највишег човјека ф. 4. —.

Одабран клубук, најновија чина ф. 1.50.

Ко буде наручи клубука, да изволи назначити обим главе, за гаће ширину крока (дужина ноге изнутра) у сантиметр, за дјецу доба живота. Вриједи заиста да сваки покуша наручити што, да се увјери о вапредној јефтини и валаности робе. Шаље се одмах тек се пошље новац или на исплату на пошти. Молимо да се добро мотри на адресу;

KLEIN'S

Internationales Export-Waarenhaus
Wien, I., Kohlmessergasse 7.

Што се не би свидјело купцу, измијениће се другим, или ће се врати новац.

(12—25)